

DANS

‘Wim Vandekeybus? Kus mijn kloten!’

Na vijf jaar maakte Wim Vandekeybus nog eens een jongerenvoorstelling – excuseer, een ‘anti-voorstelling’: ‘Radical wrong’.

VAN ONZE REDACTRICE

SARAH VANKERSSCHAEVER

HASSELT | Het zou zonde zijn om de pret te bederven maar een goedbedoelde kijkwaarschuwing kan nooit kwaad: wie naar de nieuwe voorstelling van Wim Vandekeybus gaat kijken, houdt er best rekening mee dat niet alle zitplaatsen in de zaal even veilig zijn. In die zin dat ze een ‘stairway to the stage’ zijn. Dat is al duidelijk na vijf minuten.

Radical wrong begint met wat het einde van de voorstelling had kunnen zijn: weinig flatterende tl-lampen gaan aan, in de zaal weerklinkt het gezapige gebabbel van het publiek en de techniek van dienst ruimt het podium op. Tot een groep van zeven jongeren als een kudde met een doel het podium opstormt. Dat hun regisseur hen verlaten heeft, roept er een. En dat ze het dan maar zelf gedaan hebben, roept een ander. En dat Vandekeybus hun kloten kan kussen, roepen ze samen. Ze wisselen een blik uit en even plots als ze gekomen zijn, stormen ze de zaal in en plukken een jongere uit het rode pluche om die verbouwereerd te midden van het podium achter te laten. Als je aan een publiek wilt duidelijk maken hoe je je voelt, kun je hen dat nog het best aan den lijve laten onder vinden: zó voelt het dus om op een podium gedropt te worden met de opdracht Hasselt te entertainen. Je zou voor minder met rode wangen terug naar je plaats lopen.

In *Radical wrong* richt Vandekeybus zich tot een jong publiek. Hij bedient zich daarbij van een vocabularium dat ook andere gezelschappen zoals Ontroerend Goed niet onbekend is: laat de jongeren het zélf zeggen, middelvinger een dozijn *fuck you's* de wereld in, verwijs met festivaltenten en bierflesjes naar de leefwereld van de jongeren, vergeet het groepsgevoel maar ook de eenzaamheid niet en – niet onbelangrijk – gebruik humor.

Kortom: *Radical wrong* is geen radicaal vernieuwende jongerenvoorstelling, maar voor Vandekeybus is het een radicale keuze om de scherpe kantjes van de eigen taal af te ronden voor een jong publiek. De muzikant Mauro Pawlowski, de vaste rock-'n-roll-waarde in Vandekeybus' voorstellingen *nieuwZwart* en *What's the prediction?!*, was niet uitgenodigd. In de plaats weerklinkt de sensuele stem van Nina Simone en opvallend vaak de Beastie Boys. Maar ook de bewegingstaal is dit keer minder hard: geen bonkende lijven, minder zweet dat van de ruggen gutst. Denk veeleer aan vrolijke groepsdansjes en ludieke vechtpartijen.

Theatraal

Na de voorstelling ga je gegarandeerd twijfelen of je nu danstheater of gewoonweg theater zag. *Radical wrong* is immers zeer narra-

tief en theatraal – af en toe voelt de voorstelling zelfs aan als een opeenvolging van sketches. Na de donkere Vandekeybus in *nieuwZwart* en de zoekende regisseur in *Monkey sandwich*, is in *Radical wrong* de humoristische Vandekeybus aan zet. De VRT-cameo-ploeg die in de zaal zat, kan de klankband gerust nog gebruiken in sitcoms.

‘De hand van een regisseur verstopt je niet zomaar’

De opzet van *Radical wrong* – tonen wat er gebeurt als je jongeren hun gang laat gaan – ligt Vandekeybus. Veel stoerdoenerij dus onder het mom van totale vrijheid, maar de hand van een regisseur verstopt je niet zomaar. De jongeren die elkaar optillen en als ninja's twee aan twee vechten: het lichaam als wapen, het komt ons bekend voor. Ook het al dan-

send tegen elkaar leunen, kennen we uit vroegere voorstellingen van Vandekeybus. Kortom, ‘*Fuck you, Vandekeybus*’, maar dus ook af en toe ‘*Merci, Wim*’.

Het blijft verbazen hoe Vandekeybus elke keer verdomd straffe performers rond zich weet te verzamelen. Misschien ben je na afloop daar wel het meest van onder de indruk: niet van wat de zeven op scène vertellen, niet de *fuck you* en ‘kus mijn kloten’, maar de manier waarop ze daar staan. Als zelfverzekerde goeroes van het eigen bestaan. En daarmee appelleert de voorstelling ongetwijfeld aan alle leeftijden: het verlangen om met gebalde vuisten een hoofdrol te spelen, in plaats van met rode wangen weg te duiken in je stoel.

‘Radical wrong’, nog tot 11/5 op tournee door Vlaanderen en Nederland.

★★★★☆

 ONLINE

www.ultimavez.com

‘Radical wrong’: jongeren nemen de macht over bij Vandekeybus. © Pieter-Jan De Pue

van een jasje kwamen te zitten. De zilveren jurken van de finale wisten wel te bekoren, maar toen leek het leed al geleden. Bij **Nina Ricci** zette Peter Copping een heel ander beeld neer. Niks ‘urban warrior’ hier, maar frêle, zachtaardige meisjes voor wie Parijs nog steeds de stad is van de Parisienne. Couture-verslaafd, vrouwelijk op het tuttige af. Copping stuurde zijn mannequins met grote, wijd omrande hoeden de scène op, in wollen rokken gecombineerd met verfijnde tailleurasjes en nauw aansluitende manteltjes. Zalmkleur

Zowat iedereen noemt Haider Ackermann als potentiële vervanger van John Galliano bij Dior

ging hier samen met grijs, aubergine met zwart, hemelsblauw met petrol en zelfs flessengroen – wat ons betreft de kleur van het seizoen. Naar het eind van de show kwamen er zwarte jurken aan te pas, met her en der accenten van kant. De collectie deed soms aan Chanel denken, zeker door het comfort van de rokken en de vrouwelijkheid die zelfs jassen en mantels uitstraalden. Kort samengevat: Nina Ricci staat weer op de modekaart; en dat is al geleden sinds Olivier Theyskens in maart 2009 het bedrijf verliet.

Komende zaterdag vindt u in De Standaard een overzicht van de meest opvallende trends, de beste shows en de geestigste momenten van de winter 2011-2012, bijgesprokkeld in New York, Londen, Milaan en Parijs.

THEATER

Gregoria

Naar de roman van Maurice Gilliams
Gezien in de KVS in Brussel op 5/3. Tot 22/3 in de KVS en van 30/3 tot 2/4 in de Bourla in Antwerpen

★★★★☆

‘Morgen trouw ik met Gregoria’: zo begint de postuum gepubliceerde roman van de Antwerpse fijnshrijver Maurice Gilliams. Ondanks die montere aanhef is het zijn meest zwartgallige boek. Toen hij in 1982 overleed, stak er nog een pagina in zijn typemachine: een zoveelste herwerking. Gilliams brengt in *Gregoria* de

kroniek van zijn mislukte huwelijk. In zijn onnavolgbare stijl schetst hij een portret in sepia-kleuren van de verstikkende omgeving waarin zijn alter ego Elias Lasalle beland was. ‘Ik ben niet getrouwd, ik heb mij laten trouwen’, zo klinkt de nuchtere diagnose. Maar aan het woord is een man die met zijn lichamelijke beleving al even goed in de knoop ligt als zijn frigide aanstaande. Zijn vrouwbeeld is geïdealiseerd, een gedroomd kunstwerk.

De hele voorstelling lang brengt een voice-over flarden tekst uit het verhaal. Dit relaas van een extreem verliteratueurd leven kan moeilijk anders klinken dan als de meanderende *monologue intérieur* van een dichter. We horen een hypergevoelige verteller, exquis formulerend in een licht ar-

‘Gregoria’: Maurice Gilliams zonder vernis tot toneel bewerkt. © kvde

chaïsch Nederlands. Een poseur, die zich uitput in zelfbespiegeling en milde zelfkwelling. Regisseur Bart Meuleman koestert de fijngelepen tekst, maar heeft er het beschavingsverniss afgebrand. Wat hij overhoudt, is

een onverbloemd portret, bij momenten zelfs een zwarte komedie. Gilliams' eigen mystificatie is voor een stuk ontkracht. Want zie hem daar staan, deze Elias voor het echtelijk bed. ‘Binnenwaarts bloedend’, maar wel

een sul in onderbroek.

De jonge bruid en bruidegom worden vertolkt door al wat oudere acteurs (mooie rollen van Herman Gilis en Goele Derick). Het lijken fin-de-sièclefiguren, over wie de vermoedheid van de jaren hangt.

De kale scènebeelden en het benauwende decor weerspiegelen het uitgebeende karakter van de encensering. Ze krijgt vorm in felle slagschaduw en diagonalen. Woord en beeld, poëzie en theater, botsen soms hard. Ze hebben elkaar in deze voorstelling niet altijd gevonden. In deze *Gregoria*, een soort van Maurice Gilliams *meets* Mijnheertje Kokhals, overheerst het zwarte, cynisch randje.

GEERT VAN DER SPEETEN